

A főváros maga temet

Az Entreprise megváltása

— Az Ési tudósítójától. —

Száz esztendővel ezelőtt még a régi Pest város tanácsa temette a halottakat és Budán is községi kézben volt a temetés rendezése. Akkoriban kevés pénzért tisztességesen földeltek el minden elhunytat. Utóbb, hogy az ipart pártolják, a koporsókészítést átengedték a pesti asztalosoknak, majd a halotti fogatokat is magánfuvarosok szolgáltatták, végül a drapériázást is bérbe adta a város... és így tovább, míg végre az egész temetésrendezés kicsuszott a hatóság kezéből. Rendre keletkeztek a temetkezési vállalatok, megindult a konkurencia és ma már Budapesten úgy vagyunk, hogy még el sem hagyta a haldokló utolsó sóhaja a szobát, már ott terem a harminchét temetésvállalkozó ügynöke, s a legtökéletesebb formában kínálgatják a megilletődött rokonságnak az olcsó temetést. Régóta lehetetlen ez az állapot és jó ideje figyelni már a városi tanács ezt a kegyeletlen kegyeletet, de hathatós intézkedésre nem került a sor. Pedig egy ilyen temetkezési vállalkozónál a legenyhébb esetben is *százhusz forintba kerül egy halott, ezen alul alig van temetés a fővárosban.*

Próbálkoztak ugyan a városnál vagy öt évvel ezelőtt kötelező ravatalozással, a mi azt jelenti, hogy legföljebb hat órával a halál után minden halottat kiszállít a hatóság a temető ravatalozójába, vagy más halottgyűjtő helyre s onnan történék a temetés. Az erre vonatkozó javaslat azonban megbukott. Megbukott a *temetkezési egyletek,* a

bérekocsisok és főleg a *Chebra Kadisa* tiltakozása, a melynél a dolog rituális akadályokba ütközött. Nemrégiben a Városi villamos átvételénél — de ekkor már nem egészen ideális alapon — újra felmerült az eszme, sőt a Városi villamos furgonjainak és gyászvagonjainak a tervei ma is ott vannak a fővárosnál, de ekkor sem lett elég rokonszenvre a dolog.

A kötelező ravatalozást egyszerűen behozni bajos dolog is. De mint-hogy higiéniai szempontból tűrhetetlen, a mi a temetések körül történik s a gombamódra elszaporodott temetkezési vállalatok grasszálásából is elég volt már, a főváros egészségügyi ügyosztálya *Bárczy* polgármester biztatására megtette az első lé-

pést s mindent előkészített arra, hogy a temetkezés a fővárosban megint hatósági kézbe jusson. Két lehetőség mutatkozott erre, nevezetesen hogy vagy házikezelésben szervez egy új temetkezési vállalatot a főváros, vagy pedig a legnagyobb ilyen vállalat részvényeit váltja magához. Az ügyosztály az utóbbit választotta, a mi még igen szigorú felülvizsgálatra s ellenőrzésre szorul s azt javasolja, hogy szerezzék

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Iktatószám

Osztályozás

614.61

Szerző

Hely

Cím *A főváros maga temet.*

Idő

"1921"

Forrás:

Az Est

Személy

Bp.

1913 4/16

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

meg az *Entreprise des Pompes Funébres R.-T.* részvénytársaságát.

A megfelelő részvények jelenleg az erdélyi egyházkerület tulajdonában vannak, még *Szász Domokos* erdélyi református püspök vásároltatta őket hétszáz koronájával. A részvények eladási jogát egy temesvári pénzintézet szerezte meg, a melytől most már másodízben kért a főváros opciót. A papírok darabját négyszáz koronánként kínálják 2% provízió mellett. Az egész megváltás *négyszázezer koronájába* kerülne a fővárosnak. Ezt a pénzt a fővárosi temetőalapból vennék, a hol van reá fedezet.

Az ügyosztály számítása szerint nemcsak a főváros csinálna tűrhető üzletet, hanem a közönség érdekét is erősen meg tudnák védeni. Az *Entreprise* mostani rengeteg fiókja megszűnnék, ezzel szemben minden kerületi előljárási fiókként szerepelne. A temetkezések 70%-a amúgy is kórházi temetés s így a halálesetek hivatalos bejelentésénél akár a kórházban, akár az előljárási fióknál egy erre kijelölt hivatalnak fogja a főváros VI. osztályos temetési díjtáblázatát bemutatni, a melynek

olyan olcsó díjszabása lesz, hogy *harminc koronáért igen tisztességes temetés telik ki.*

A fővárosi temetőkben nagy új ravatalozókat építenének, a melybe azonban nem juthatna százfelől in-ficiált drapériával semmi külső temetkezési vállalkozó. Sőt a főváros is kerülne a posztódiszítést s helyette állandó jellegű gyászpompa lenne a fekete márvány vagy bazaltfal.

A hatóság gondoskodnék arról is, hogy egy eddig elvben megvolt, de, sajnos, gyakorlatilag kivihetetlen rendelet végrehajtassék. A tisztí orvosok ugyanis a legszigorubbán vizsgálnák meg, hogy a haláleseteknél az illető lakás higiéniailag alkalmas-e a ravatalozásra, és ha nem, úgy kérlelhetetlenül a temetői ravatalozóba utalnák, a hova már a borsos költségszámlával nem követheti a magántemetkezési vállalkozó.

Ezenfelül a közgyűlés feliratilag kéri a belügyminisztert, hogy azokon a helyeken, a hol községi üzemben van a temetkezés, *ujabb temetkezésvállalkozói jogot ki ne adjanak.* *Buzay Károly* tanácsnok, a közegészségügyi osztály vezetője, már majdnem teljesen kész a temetkezési ügy újraszervezésével, illetve a temetkezések házikezelésbe vételének tervével, mindössze egy-két apróbb függő kérdés nincsen még tisztázva. Ezeket is rövidesen áthidalják és két hét alatt az előterjesztés a tanács elé kerül.